

Mural na elewacji schodów przy Bulwarze Bohdana Grzymały-Siedleckiego, pomiędzy mostem średnicowym i mostem Poniatowskiego

Autor muralu: Mariusz Libel

Zainaugurowany 13 sierpnia 2020 o godz. 18 w ramach projektu rocznicowego NAC „1920/2020. Archiwum Ożywione”, upamiętniającego stulecie Bitwy Warszawskiej

Partnerzy realizacji: Miasto Stołeczne Warszawa – Dzielnica Wisła

Przygotowując się do stworzenia projektu muralu, Mariusz Libel przesłuchał kilkadziesiąt godzin materiałów dźwiękowych z Rozgłośni Polskiej Radia Wolna Europa. Wśród nich znalazły się zarówno wspomnienia uczestników wojny polsko-bolszewickiej, jak i rocznicowe opowieści historyków. Uwagę artysty zwróciły powracające w tych nagraniach słowa, które opisywały atmosferę tamtego czasu, takie jak: konieczność, dzielność czy odpowiedzialność. Libel wykorzystał je jako hasła na muralu.

Zasadnicza część malowidła jest podzielona na trzy pola. Dwa z nich przypominają leżące na boku złożone parasole, zwrócone czubkami do siebie. Kształt został wymuszony przez formę murków ciągnących się wzdłuż schodów. Oba pola są w poziome paski – lewe w jasno- i ciemnoczerwone, a prawe w zielone i żółte. Na paskach prostymi dużymi czcionkami Libel wypisał słowa, które przyciągnęły jego uwagę podczas słuchania audycji: po lewej stronie znalazły się „odpowiedzialność”, „konieczność” i „powtórzenie”, a po prawej – „odpowie”, „dzielność”, „koniec”, „znoś”, „powtórzę” oraz – dwukrotnie powtórzone – „nie” z wykrzyknikiem.

Trzecia część muralu została namalowana na prostokątnym murku zamykającym schody. Pole jest intensywnie niebieskie. Na środku ze zmultiplikowanego słowa MY Libel skomponował dynamiczną sylwetkę białego orła z godła Polski. Orzeł – inaczej niż na godle – zwraca głowę w prawo ku wypisanemu białymi literami słowu „żyje”. Na lewo od orła takie same litery układają się w wyraz „póki”. Całość napisu stanowi niewątpliwe odwołanie do słów polskiego hymnu.

Wymowy muralu dopełniają dwie malarskie reprodukcje zdjęć ze zbiorów Narodowego Archiwum Cyfrowego. Jedna z nich przedstawia rannego opatrywanego przez sanitariuszkę, a druga młodocianego żołnierza stojącego na baczność z karabinem. Pierwsza scena umieszczona jest w lewej części czerwonego pola. Z kolei sylwetka szczupłego żołnierza jak wykrzyknik rozdziela słowa wypisane w dwóch kolumnach na polu zielono-żółtym.

Wszystkie elementy muralu ogniskują się wokół centralnego „my”, przywołującego rolę i znaczenie wspólnoty i wspólnotowości w momentach próby – zarówno dawniej, jak i współcześnie.

Autorka audiodeskrypcji: Anna Pięcińska